

50.431./1891. BM. rendelet

az 1888. évi XIV. törvénycikkkel becikkelyezett magyar-román határegyezmény alapján kiadott határőrizeti utasítás tárgyában.

Az 1888. évi XIV. törvénycikkbe foglalt magyar-román határegyezmény végrehajtásából folyólag az 1889. évi május hó 3-án 1. sz. a. hozott ministertanácsi határozattal nyert felhatalmazás alapján általam a honvédelmi, igazság-, pénz-, földművelés- és kereskedelmügyi minister urakkal egyetértőleg megállapított határőrizeti utasítást a vármegye közönségének (ad I. harmincz, ad II. tíz, ad III. húsz, ad IV. negyven, ad V. húsz, ad VI. harmincz, ad VII. húsz, ad VIII. harmincz, ad XIX. negyven) példányban oly felhívással küldöm meg, hogy az abban foglalt s azonnal hatályba lépő rendelkezéseknek érvényesítése iránt kellőleg intézkedjék. Minthogy az utasítás részletes és kimerítő rendelkezéseket tartalmaz, ne tartottam szükségesnek a vármegye közönségét e tekintetben bővebb utasításokkal ellátni, és ezuttal csupán a következő tájékoztatásul szolgáló megjegyzésekre szoritkozom:

Az első fejezet a határ épségben tartására való felügyeletet és határon való közlekedést, a második a határfolyók és határpatakokra vonatkozó határozmányok végrehajtását, a harmadik az erdőátvágások tisztántartását, a negyedik az állategészségügyet, az ötödik pedig a pénzügyőrség szolgálatának szabályozását tárgyalja.

Az utasításnak a legfontosabb s egyidejűleg a vezetésemre bizott belügyministerium ügykörét érintő rendelkezései az első fejezetben foglaltatván, ezekre ezekre vonatkozólag szükségesnek tartottam a vármegye közönsége figyelmét a következőkben felhívni.

A 2.§. e, pontjában felsorolt büntetendő cselekmények addig is, míg azok megtorlásáról törvény fog intézkedni, a folyó évi július hó 10-én 49.396. sz. a. kibocsátott rendeletben kihágásoknak minősítettén, azok idézett rendeletem szerint büntetendők.

Az utasítás 4. §-ában említett s a határőrizet céljaira szolgáló utak és közös utak az érdekelt két állam kormányai által utólagosan lévén megállapítandók: a vármegye közönségének feladatát képezendi, a határvizsgálatra a múlt évben kirendelve volt nemzetközi küldötség által kidolgozott s egy példányban idecsatolt munkálat alapján ezen vármegye és Románia közötti határvonalon, a határőrizet céljaira szolgáló utakat és közös utakat, a szomszédos román praefecturával egtértőleg tüzetesen megállapítani.

E célból a román kir. kormány, a közös külügyminister úr útján egyidejűleg felkéretik, hogy az érdekelt praefecturákat a szóban lévő munkálatnak még a jelen nyár folyamán közvetlenül a vármegye közönségével leendő foganatba vételére sürgősen utasítsa.

Ezen az érdekelt két állam kormányai által utólagosan jóváhagyandó munkálat mielőbb befejezendő, s nekem folyó évi október hó végéig bemutatandó.

A mennyiben a jelzett munkálat végrehajtásához műszaki közeg igénybevétele elkerülhetetlenül szükségesnek mutatkoznék, annak kirendelése iránt a kereskedelemügyi minister úr lesz a vármegye közönsége által hivatkozással jelen rendeletemre közvetlenül felkérendő, kit egyidejűleg megkerestem, hogy a vármegye közönsége indokolt felterjesztésére a megfelelő intézkedést tegye meg.

Mihez tartást végett figyelmeztetem a vármegye közönségét, hogy ezen munkálat a legpontosabban kell hogy elkészítsék.

A munkálatról egy jegyzőkönyv két példányban szerkesztendő s annak mindkét példánya Magyarország részéről a vármegye alispánja vagy helyettese által, Románia részéről pedig a román kir. kormány által kirendelt hivatalos közeg által aláírandó.

A jegyzőkönyvnek Magyarországot illető példánya magyar-román, Romániát illető példánya pedig román-magyar nyelven szerkesztendő.

Ezen jegyzőkönyvnek szerkesztésénél a főgond arra fordítandó, hogy a jegyzőkönyv két példányának magyar és román szövege teljesen összhangzó legyen.

Addig, míg a határszéli csendőrőrsök a határőrizetből kifolyó szolgálati kezelésére nézve az utasítás 5. §-ának rendelkezéséhez képest egy általam a honvédelmi minster ural egyetértőleg kiadandó szolgálat utasítással elláthatók lesznek, ideiglenesen külön rendelettel történik intézkedés.

Ott, hol szolgabírói kirendeltség nem szerveztetik, a 6. §. utasításához képest, az utlevéli és tolonczügyi szolgálat kezelésére hivatott csendőrőrsök szintén megfelelő uatsítással fognak elláttatni.

A legfontosabb rendelkezés, melynek végrehajtására különös súlyt fektetek, a 7. §-ban foglaltatik.

Ugyanis a határegyezmény XI. czikke szerint azon fekvőségek tulajdonosai, melyek egyik országból egészben vagy részben a másik országba mentek át, a szolgálatukban levőkkel, a háznépükkel együtt jogosítvák fekvőségeiknek a határvonal által elválasztott egyik részéről annka másik részére közlekedni, gazdasági eszközeikkel, marháikkal, szerszámaikkal stb. stb. oda-vissza szabadon jární-kelni, tekintet nélkül arra, hogy a birtok részben az egyik, részben pedig a másik állam fenhatósága alá tartozik; szintugy jogosítva vannak termésüket, marháikat, minden földtermesztvényeiket nyers és feldolgozott állapotban egyik birtokrészükről a másikra akadálytalanul adó- és illetékmentesen átszállítani.

Hogy tehát jelen határőrizeti utasítás életbe léptetésével az ezen kedvezményre jogosultak a szolgálatukban levőkkel és háznépükkel együtt fekvőségeiknek a határvonal által elválasztott egyik részéről annak másik részére közlekedhessenek, gazdasági eszközeikkel, marháikkal, szerszámaikkal stb. oda vissza szabadon jár hassanak és kelhessenek, tekintet nélkül arra, hogy a birtok részben az egyik részben a másik állam fenhatósága alá tartozik, az illetők a megfelelő igazolványnyal ellátandók.

Miheztartás végett megjegyzem, hogy különös felügyelet fordítandó arra, miszerint az igazolványok csak a határegyezmény XI. cikkében érintett kedvezményre jogosultak részére állíttassanak ki.

Megjegyzem továbbá, hogy az igazolványnak mindkét állam hatósága részéről láttamozottnak kell lennie; e végből az ezen vármegye alispánja által kiállítandó igazolvány, mielőtt az arra jogosítottnak kiadatnék, az illetékes román praefecturák láttamozás végett megküldendő; részemről egyidejűleg a cs. és kir. közös külügyminister úr közvátitése oly célból vétetett igénybe, hogy a román kir. kormánynál eszközölje ki, miszerint a praefecturák a jalzett irányban a kellő uatsítással sürgősen ellátassanak.

Az igazolványér, mely egy évre szól, de megújítható, s annak láttamozásáért semmiféle díj sem fizetendő. A kiállított igazolványokról három példányba jegyzék vezetendő, melynek egyike hozzám terjesztendő, a másik a határszéli csendőrparancsnoksággal közlendő, harmadik pedig a vármegye rendelkezésére marad.

A határvonal által elválasztott fekvőségek tulajdonosainak és marháinak átkelésére szóló igazolványi űrlapokból a vármegye közönségének idezártan (ad I. ötven-ötven, ad II. húsz-húsz, ad III. száz-száz, ad IV. nyolczszáz-nyolczszáz, ad V. háromszáz-háromszáz, ad VI. ötven-ötven, ad VII. negyven-negyven, ad VIII. ötven-ötven, ad IX. kétszáz-kétszáz) példányt küldök.

Különös figyelmébe ajánlom a vármegye közönségének az utasítás 8. §-ban foglalt rendelkezésének pontos betartását, mely szerint minden egyes határsértési eset, a tényállás tüzetes felderítése s az elintézésre célzó javaslat megtétele mellett, előterjesztésben tudomásomra hozandó.

Végül nagy súlyt fektetek még arra, hogy a 9. §. utasításai szigoruan szem előtt tartassanak s különösen minden oly eset, melyben magyar alattvaló Romániába átszakadt fekvőség feletti szabad rendelkezési jogában a határegyezmény X. czikke ellenére

akadályoztatnék, azonnal tudomásomra hozassék, hogy részemről az egyezményileg biztosított jogoknak a magyar alattvalók részéről akadálytalan gyakorolhatására célzó intézkedések megtétethessenek.

A határőrizeti utasítás többi rendelkezéseinek az illetékes közegek által leendő betartására, az illetékes szakminisiter urak általam egyidejüleg felkérve lettek.

Kelt Budapesten, 1891. évi július hó 15-én.

Gr. Szapáry, s. k.

Melléklet a 135. számhoz

Az 1888. évi XIV. törvényczikkkel becikkelyezett magyar-román határegyezmény alapján a m. kir. belügyminisiter által, a honvédelmi, igazság-, pénz-, földművelés- és kereskedelmeügyi minisiterekkel egyetértőleg kiadott határőrizeti utasítás.

I.

**A határ épségben tartására való felügyelet és a
Határon való közlekedés.**

1. §.

A személyi- és vagyonbiztonsági szolgálat ellátása, a Magyarország és Románia között kötött, s az 1888. évi XIV. törvényczikkkel becikkelyezett határegyezmény alapján megállapított egész hatrávonalon, azaz a Bezstercze-Naszód vármegyében fekvő hármashatárponttól (triplex confinium) kezdve ezen vármegyé, valamint Maros-Torda, Csík, Háromszék, Brassó, Fogaras, Szeben, Hunyad és Krassó-Szörény vármegyék szélén, ezen utóbb nevezett vármegyében fekvő Orsováig, a hol a határvonal egyenesen a Dunáig húzódik, közvetlenül az erre külön szervezendő m. kir. csendőrséget illeti, és pedig előljáró tisztjeinek s az érdekeltvármegyei törvényhatóságoknak egyetértő felügyelete alatt.

2. §.

A csendőrség teendői pedig a következők:

a, tartozik pedig első sorban felügyelni arra, hogy az egész határvonalon a határjelzésre felállított jelek, t. i. kölobor, határoszlopok, határhalmok, határárkok és magassági mérjegyek, úgy mint a határképen elő vannak tüntetve, jelenlegi helyeikben, valamint az erdőátvágások, és az egész határvonal teljes épségben fentartassanak;

b, tartozik ezen kölobor, határoszlopok, határhalmok, határárkok, magassági mérjegyek, erdőátvágások és határvonal épségben tartása ellen bármely részről megkísérlendő minden ténykedést azonnal megakadályozni, szükség esetén az illetékes hatóságtól karhatalmat kérni;

c, tartozik a megelőző pontban felsorolt esetek bármelyikét kötelességszerűleg úgy a járásbéli főszolgabiroi hivatalnak, mint az illető csendőrparancsnoknak azonnal körülményesen bejelenteni, és a szükséghez képest a főszolgabiroi hivataltól utasítást kérni, s

ott, hol szolgabírói kirendeltség van rendszeresítve – mint a szorosoknál – ennek jelentést tenni;

d, tartozik minden jogosulatlan határátlépőt azonnal letartóztatni, s azt a nála talált tárgyakkal együtt, az illetékes főszolgabírói hivatalnak átadni.

e, tartozik mindenkit, ki az ország határának megjelölésére szolgáló kőlobort, faoszlopot, árkot, kő- vagy földhalmot, erdőátvágást vagy magassági mérjegyeket, akár a határvonal megváltoztatására célzó, akár másszándékból ledönti, megsemmisíti, eltávolítja vagy megrongálja, azonnal letartóztatni, és az illetékes főszolgabírói hivatalnak további törvényszerű eljárás végett átadni.

3. §.

Addig is, míg az előző szakasz e, pontjában felsorolt büntetendő cselekmények megtorlásáról törvény fog intézkedni, azok kihágásnak minősítettnek, s az 1891. évi 49.396. szám alatt kibocsátott belügyministeri rendelet szerint büntetendők.

4. §.

Ott, hol területi nehézségek miatt a határfelügyeleti szolgálatra csak egy út létezik, vagy nívitható, mely vagy magán a határon vonul el, vagy váltakozva egyik országból a másik országba vezet át; ezen út az érdekelt két kormány határfelügyeleti közegei részéről mindenkor kölcsönösen használható.

A határőrizet céljaira szolgáló utak és közös utak az érdekelt két állam kormányai által utólagosan fognak megállapíttatni.

5. §.

A határőrizetből kifolyó szolgálat kezelésére nézve, a határszéli csendőrőrsök egy, a belügyminister által a honvédelmi ministerrel egyetértőleg kiadandó tüzetes szolgálati utasítással, valamint egy pontos térképpel látandók el, mely utóbbiba a Magyarország és Románia közti határ, valamint az illető őrs s a vele szomszédos őrsök feügyeleti körletei lesznek felveendők.

6. §.

Ott, hol külön szolgabírói kirendeltség nem szerveztetik, az útlevel- és tolonczügy a fennálló szabályok értelmében a csendőrség által eszközlendő.

Ezen szolgálat kezelésére nézve az ily csendőrőrsök a belügyminister által megfelelő utasítással fognak elláttatni.

7. §.

A nemzetközi határegyezmény XI. cikké értelmében azon fekvőségek birtokosai, melyek egyik országból egészen vagy részben a másikba szakadtak át, jogosítva vannak a szolgálatukban levőkkel és háznépükkel együtt fekvőségeiknek a határvonal által elválasztott egyik részéről annak, másik részére közlekedni, gazdasági eszközeikkel, marháikkal, szerszámaikkal stb. oda-vissza szabadon járni-kelni, tekintet nélkül arra, hogy a birtok részben az egyik, részben a másik állam fenhatósága alá tartozik; szintűgy jogosítva vannak termésüket, marháikat, minden földtermesztvényeiket nyers és feldolgozott állapotban egyik birtokrészükről a másikra akadálytalanul adó- és illetékmentesen átszállítani.

E kedvezmény azonban csak a határvonal által akkép elválasztott földterületek természetvénnyire terjed ki, a nélkül, hogy az illető területek után az egyenes adók behajtását kizárná.

Az ezen kedvezményt élvezők tartoznak magukat igazolvánnyal ellátni, melyet % alatt csatolt minta szerint Magyarországon az illető vármegyei törvényhatóság első tisztviselője (alispán vagy törvényes helyettese), Romániában pedig az illető hatóság praefektje vagy helyettese állítanak ki.

A magyar vármegyei törvényhatóság első tisztviselője által kiállított igazolvány pedig az illető vármegyei törvényhatóság első tisztviselője részéről láttamozandó.

Az igazolványért és annak láttamozásáért semmiféle díj sem fizetendő.

Az igazolvány egy évre szól, de megújítható.

Az igazolvány a határhatalóságok kívánságára előmutatandó.

8. §.

A határsértési esetek az illető járási főszolgabírói hivatal vagy szolgabírói kirendeltség részéről, a tényállás tüzetes felderítése mellett, esetről-esetre a vármegye alispánjánka azonnal bejelentendők, kinek kötelességében álland az esetet tüzetes előterjesztés kíséretében a belügyminiszternek tudomására hozni, hogy az ily határsértési kérdések ezen miniszter részéről teendő lépések folytán, a román kir. kormánnyal egyetértőleg megoldathassanak.

9. §.

Minden oly eset, melyben magyar alattvaló Romániába átszakadt fekvőség feletti szabad rendelkezési jogában a nemzetközi határegyezmény X. cikke ellenére akadályoztatnék, a belügyminiszter tudomására hozandó, hogy az erre vonatkozólag egyezményileg biztosított jogoknak a magyar alattvalók részéről akadálytalan gyakorolhatására célzó intézkedések megtétethessenek.

A kitűzött határvonalon belül vagy kívül eső területre nézve támasztott minden magánjogi igény azon ország illetékes bírósága előtt érvényesítendő, a mely országban az egyezményileg megállapított határvonal szerint az illető terület fekszik.

Ily kérdésekben közigazgatási hatóságok részéről való beavatkozásnak helye nincsen.

II.

A határfolyók és határpatakokra vonatkozó határozmányok végrehajtása

10. §.

A Magyarország és Románia között határt képező folyók és patakokra jelenleg fennálló gátak vagy torlasztóknak megvizsgálása céljából az 1888. évi XIV. törvénycikkkel becikkelyezett határegyezmény IX. cikke alapján a két állam által vegyes bizottság küldetik ki.

11. §.

A kiküldött bizottság feladata az előző szakaszban említett folyókon és patakokon fennálló gátak vagy torlasztók hatásait egyrészt a megállapított határvonalakra, másrészt a szomszéd állam és azok polgárainak érdekeire való befolyásuk szempontjából megbírálni, s azon vízi

műveket, melyek akár a határ megállapított vonalára, akár a szomszéd állam polgárainak érdekeire károsnak találtatnának, megjelölni, illetve azok további sorsa iránt javaslatot tenni.

12. §.

A bizottság hatásköre minden, a folyókon vagy patakokon fennálló vizimű vagy vízepítménynél az előző szakaszban jelzett hatásnak megvizsgálására kiterjed, a mennyiben azonban a vizsgálat alkalmával kiderülne, hogy valamely vizimű vagy torlasztó sem a megállapított határvonalakra, sem pedig a szomszéd állampolgárok érdekeire káros befolyást nem gyakorol, hanem csak ugyanazon állam polgárainak érdekeire van befolyással, a melynek területén a vizimű vagy torlasztó fennáll, a további tárgyalás nem tartozik a közös bizottság hatáskörébe, minthogy ily vizimű vagy torlasztó az illető állam külön törvényei által előírt eljárás tárgyát képezi.

13. §.

Hogy érintett feladat helyesen megoldható legyen, a bizottság a határvármegyék alispánjaitól az illető törvényhatóságok vizikönyvébe bevezetett, s a határfolyók vagy patakokon fennálló összes viziművek és vízepítmények kimutatását, az 1885. XXIII. t.-cikk VIII. fejezetében előírt eljárás megtörténtének igazolására szolgáló iratokat, s általában az illető viziműre vonatkozóan a vizikönyv okirattárában levő összes okmányokat beköveteli.

A vegyes bizottsági tárgyalásoknál az illetékes törvényhatóság alispánja, illetőleg annak helyettese, továbbá a járási főszolgabíró és a kir. kulturmérnök résztvenni tartoznak.

14. §.

A vegyes bizottság megállapodásai jegyzőkönyvbe foglalandók, s a mennyiben a megállapodások valamely vízepítmény vagy vizimű eltávolítására vagy átalakítására vonatkoznának, az indokok minden egyes esetben felsorolandók, úgyszintén az átalakítások módozatai is tüzetesen körülírandók. Ha a vegyes bizottság oly vizimű megváltoztatását vagy lebontását találná szükségesnek, a mely hatósági engedély alapján áll fenn, az előző szakasz második kikezdésében említett hatósági közegek, illetőleg szakértők esetleges észrevételeik megtételére felhivandók és észrevételeik a jegyzőkönyvbe felveendőek, esetleg a jegyzőkönyv mellé csatolandók. Oly esetekben, midőn az 1879. évi XXXI. t.-cz. 199. §-a elrendelt vagy teljesített partbiztosítási munkálatok lebontása vagy átalakítása találtatnék szükségesnek, a jegyzőkönyvben azon módozatok is előadandók, melyek a lebontandó vizimű által célzott eredmény biztosítása szempontjából követendőek, illetőleg megengedhetők lennének.

15. §.

A fennálló viziművek és építmények megváltoztatása és eltávolítása csakis a változtatás vagy eltávolítás okait kellő világításba helyező műszaki adatok alapján hozható javaslatba, s azért a jelen utasítás 13. §-ában jelzett adatok e tekintetben kellő támpontot nem nyújtanának, vagy ha a változott viszonyok következtében újabb adatok szükségszerűleg igényeltetnének, azok beszerzése, illetőleg kiegészítése iránt a vegyes bizottság gondoskodni tartozik.

Azon körülmények, hogy a viziművek a viszonyok változása folytán váltak károsakká, a jegyzőkönyvben minden egyes esetben megemlítendő; valamint az is, hogy az illető viziművek vagy vízepítmények mily célból létesítettek, s azzal mily ipari vagy forgalmi érdekek állnak kapcsolatban.

16. §.

A felvett jegyzőkönyvek az összes iratokkal együtt a bizottság által minden egyes megváltoztatandó viziműre kiterjedő részletes jelentés kíséretében az illetékes kormányhatósághoz felterjesztendők, hogy a további hatósági eljárás folyamatba tétessék.

17. §.

A felterjesztett s a bizottság által aláírt jegyzőkönyveknek minden egyes törvényhatóság területén fennálló viziműre vonatkozó része az illető törvényhatóságnak küldetik meg, hogy az abban érintett viziművekre vonatkozólag – a szerint, a mint a kérdéses viziművek vagy vízépitmények hatósági engedély alapján állanak fenn vagy sem – az illetékes alispán, illetőleg a főzsolgabíró vagy más hasonállású tisztviselő hozzon határozatot, ki határozatait az 1885. évi XXIII. t.-cz. által szabályozott eljárás alapján lehetőleg gyorsan tartozik meghozni.

Ha a határozatok a vegyes bizottság megállapodásaival ellentétben állanak, azok hivatalból és a felebbezési határidő leteltével azonnal az illetékes másodfokú hatóság elé terjesztendők, mely a legövidebb idő alatt határozatot hozni és a határozatát minden esetben az illetékes kormányhatósághoz köteles felterjeszteni; mely utóbbi a végső fokú határozatot – a mennyiben szükségesnek találná – a szomszéd állam kormányával leendő tárgyalások után hozza meg.

18. §.

A jogerős alispáni illetőleg ministeri határozat végrehajtásának megtörténte a szomszéd állam kormányával leendő közlés végett bejelentendő.

19. §.

Mínt hogy az idézett határegyezmény IX. cikke értelmében, a határfolyókon vagy patakokon oly gátak torlaszok, melyek által a víz természetes folyásának más irány adatnék, vagy melyek vizerőnek ipari vagy más célokra felhasználására szolgálnának, sem a szerződő kormányok, sem pedig magánosok részéről nem állíthatók fel a nélkül, hogy megelőzőleg a szomszédos kormány beleegyezése ki ne eszközöltetett volna: az említett határfolyókon vagy patakokon létesíteni kívánt és engedélyezés tárgyát képező viziművek vagy vízépitményekre, ugyszintén azok átalakítására nézve folyamatba tett engedélyezési eljárás során, illetőleg az 1885. évi XXIII. t.-cz. végrehajtás tárgyában a volt földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. minister által a volt közmunka- és közlekedésügyi ministerrel egyetértőleg 1885. évi december hó 31-én 45.689. sz. a. kiadott általános rendelet 10. §-ában előírt eljárás befejeztével, a tervezett munkálatokról – műszaki leírás másolatának s a tervezet egy példányának visszavárólagos csatolása mellett – az illető román kir. hatóság is értesítendő, s az eljáró hatóság határozatát csak ezen nyilatkozat megtétele, illetőleg a nyilatkozat megtételére a magyar és a román kormányal egyetértőleg megállapítandó határidő letelte után hozza meg.

20. §.

Ha a határozat a román hatóságok által tett ellenvetések figyelmen kívül hagyásával hozott volna, ily esetekben a határozatok a rendes felebbezési fokozatok betartásával a földmivelésügyi ministerhez hivatalból felterjesztendők, s csak a nevezett minister által a

román kormányval megejtendő tárgyalások alapján hozott határozat értelmében hajthatók végre.

21. §.

A mennyiben a romániai hatóságok által az említett határegyezmény alapján kiadott zen rendeletből folyólag a román állam területén létesítendő víziművek és vízépitményekre vonatkozólag az illetékes hatóságtól a törvényhatóságokhoz közvetlen megkeresések intézzenének azok az érdekeltek és a hatósági szakértő meghallgatásával soron kívül intézendők el, s az átküldött iratokról és okmányokról hiteles másolat készítettén, a tett észrevételek ezen iratokkal együtt minden egyes esetben a földművelésügyi ministerhez fölterjesztendők.

22. §.

Az 1879. évi XXXI. t.-cz. alapján a földművelésügyi m. kir. minister által engedélyezett vízimunkálatokra nézve az engedély, a mennyiben azok mindkét állam területét érintik, csakis a szomszéd állam beleegyezésének kieszközölendése esetén adható meg. A tutajozás vagy fausztatás érdekében, ugyszintén az 1879. évi XXXI. t.-czikk 199. § a alapján létesítendő azon vízi munkálatokra nézve, melyek a vízfolyást megváltoztatják, vagy az országos határvonalra káros befolyással lehetnek, az idézett törvény 194. §-ában előirt eljárás befejezte, illetőleg a terveknek harmincz napi közszemlére kitétele után a tervezett munkálatokra nézve a szomszéd állam illetékes hatósága a jelen utasítás 19. §-ában melített módon szintén megkeresendő, s az iratok az engedélyezés végett csak a román hatóság nyilatkozata után és azzal együtt terjesztendők fel, mely alkalommal egyuttal a törvényhatóság a nyert nyilatkozatra fölterjesztésében részletes vélemény ad.

23. §.

A határfolyókon vagy patakokon vízműveknek engedély nélküllétesítése mindenik állam területén, az ott érvényben álló törvények szerint, az illetékes hatóság által szigorúan büntettetik.

III.

Az erdő-átvágások tisztántartása.

24. §.

Az erdőátvágások feletti felügyelet az illető törvényhatóságok feladatát képezi; ezek kötelesek gondoskodni az átvágások állandó tisztántartásáról, illetve a takarítási munkálatok fogatosításáról.

25. §.

Az átvágások tisztántartása végett, minden évben július hó 1-től kezdve augusztus hó végéig terjedő időszakban, a határvonal pásztájában található fák, bokrok és cserjék, illetve minden azon területen levő élő fanövények levágnak, s azok gyökerei és tuskói is, ott, a hol talajvédelmi szempontból nem szükséges, lehetőleg kiirtatnak.

26. §.

Az átvágások foganatosítására a törvényhatóság részéről irtókapával és fejszével felszerelve annyi férfi munkás rendelendő ki, a mennyit szükségesnek tart azon erdőtiszt, ki azon szolgabírói járásban, melyben az átvágások tisztítása teljesítendő, a községi erdőket kezeli.

27. §

A községi erdőket kezelő állami vagy járási erdőtisztnek kötelessége minden év június hó 25-ig az illető főszolgabírónak javaslatot tenni az iránt, hogy a szolgabírói járásban levő átvágások tisztítására hány férfi munkás, mely napra és órára és hány napra kirendelve jelenjék meg.

28. §.

Az átvágások tisztántartására teljesítendő munkálatok bevezetése és ellenőrzése az illető szolgabírói járásnak közégi erdeit kezelő erdőtisztnek hivatalos kötelessége, s a főszolgabíró által kirendelt munkások az erdőtiszt által kiadott utasításokat pontosan teljesíteni tartoznak. Az erdőtisztek az átvágások érdekében teljesített működésük idejére az őket szabályszerűen megillető napidíjban és utiköltség megtérítésben részesülnek.

29. §.

A királyi erdőfelügyelőség személyzete, valamint az állami és járási erdőtisztek is általában, midőn a határszéli erdőkben hivatalos szemleutjokat teljesítik, kötelesek az utjokba eső erdőátvágások állapotáról meggyőződést szerezni, s midőn oly tényeket tapasztalnak, melyeket a határ biztos fenntartásának érdekében az illető törvényhatóság tudomására hozni szükségesnek találnak, kötelesek erről a vármegye alispánját legkésőbb öt nap alatt írásban értesíteni.

30. §.

A határvonal mentén levő erdők gazdasági kezelését és őrzését teljesítő erdőtisztek és erdőőrök kötelesek a kivágott határpáasztára, jelesül az egyezményileg előirt négy méter széles erdőátvágás tisztántartására felügyelni, s mindazon esetekben, midőn ezek megsértéséről tudomást szereznek, kötelesek azt azonnal és legkésőbb három nap alatt az illető járás főszolgabírójának bejelenteni.

31. §.

Az erdőtisztek és erdőőrök a romániai alattvalók által elkövetett erdei kihágásoknál az 1879. Évi XXXI. t.-cz. 139. §-a értelmében járnak el, s ehhez képest az ország határán belül megtalált kártevőt személyesen letartóztathatják s azt a legközelebbi községi vagy erdei kihágási bíróhoz, szükség esetén a közelebbi csendőrség segélyével bekísérhetik, s az őrzésükre bizott erdőkben elidegeníteni kívánt termékeket, valamint a kihágásnál használt tárgyakat, eszközöket, kocsit, szánt, vonómarhát s a kártevőknél esetleg levő fegyvereket, valamint a kárban levő marhákat lefoglalhatják.

32. §.

Külföldi alattvalóknak az ország határán túl való üldözése vagy a határvonalnak üldözés szempontjából való átlépése az erdészeti közegeknek feltétlenül tilos. A m. kir. csendőrség, illetve annak őrzője az erdészeti közegek felhívására köteles azoknak segítyt nyújtani.

33. §.

Erdei termékeknek Romániából Magyarországra való szállítása csak a meglevő nyilvános száraz vagy víziutakon a fennálló határhozi és vámkezelési szabályok szerint szabad, s ily termékeknek a határvonalat képező pásztán való átszállítása az 1888. Évi XIV. törvényzcikkkel becikkelyezett határegyezmény XI. cikkében megjelölt esetek kivételével szigorúan tilos.

34. §.

Az erdőtisztek és erdőőrök kötelesek őrködni a felett, hogy külföldi szállítók a rendes utak kikerülésével a határvonal pásztáján keresztül erdei termékeket ne szállítsanak, s ha előfordulna oly eset, hogy valamely romániai alattvaló ottani erdei termékeket a nyilvános száraz vagy víziutak mellőzésével a határvonalon át Magyarországra szállítana, az erdőtiszteknek és erdőőröknek az erdőtörvény 114. §-a alapján kötelességükben áll ezen termékeket a kezelésükre vagy őrzésükre bizott erdők területén belül lefoglalni. Ehhez képest tehát a nyilvános, száraz vagy víziutakon szállított külföldi erdei termékek lefoglalása az erdészei személyzet által egyáltalában nem teljesíthető, miután ez a határvonal őrizetével és a vámkezeéssel megbizott állami közegek feladata.

IV.

Állategészségügy.

34. §

A személyforgalom ellenőrzésével megbizott m. kir. belépő állomások ezen teendőket a jelen utasítás határozatai értelmében kötelesek ellátni; az e célra szükséges nyomtatványokat a m. kir. belügyministeriumtól nyerik

35. §.

A csendőrség köteles arra ügyelni, hogy oly helyeken hol a m. kir. belépő állomás a határszéltől távolabb befelé esik, a Romániából behozott állatok és állati nyerstermények csak az e célra kijelölt utakon hajtassanak, illetve szállitassanak; az ezen utakon kívül talált ily állatok és állati nyerstermék az 1888. évi t.-cz. végrehajtása tárgyában 1889. évi 40.000. szám alatt kibocsátott rendelet 311. §-0 értelmében letartóztatandók és a legközelebbi m. kir. belépő állomásnak átadandók;

Kivéve:

a, ha a szállító vagy hajtó valamelyik m. kir. belépő állomás által kiállított és még érvényes igazolvánnyal bizonyítja, hogy abban a leírt állataival más úton is közlekedhetik román területre és vissza;

b, ha az állataira vonatkozó marhalevélnék, illetve az állati nyersterményeire vonatkozó származási bizonyítványnak hátlapján a m. kir. belépő állomás szakértője igazolta, hogy az állatok, illetve az állati nyerstermények vizsgálatát állategészség rendőri szempontból fogatosította;

c, ha a szállító vagy hajtó a határrendezés folytán kettészelt birtoktesten találtatván a jelen utasítás 7-ik §-ában meghatározott igazolványt tudja felmutatni.

36. §.

A csendőrség az állategészségügyi kihágások vagy ezek alapos gyanujának kiderítése iránt a m. kir. belépő állomásoktól vett megkereséseknek lehetőleg megfelelni és eljárása eredményéről a megkereső állomást értesíteni tartozik.

V.

A pénzügyőrség szolgálatának szabályozása.

37. §.

A határvonalra felállított pénzügyőrség a határőrizet, valamint a határoszlopok és határhalmok, s egyáltalában a határvonal megjelölésére szolgáló jelek feletti felügyelet gyakorlásába való minden illetéktelen beavatkozástól eltiltatik.

38. §.

A határvonalon teljesített szolgálat alkalmával a pénzügyőrség köteles a szervezetére és szolgálatára, valamint a jövedéki ellenőrzésre vonatkozó szabályokat szigorúan betartani.

Minden oly ténykedés mellőzendő, mely Románia részéről a határvonal őrizetére kirendelt közegekkel szemben surlódás és összeütközés előidézésére vezethetne.

39. §.

A pénzügyőrségnek a határt semmiféle ürügy alatt átlépnie nem szabad. A határnak élelmi szerek vagy italneműek beszerzése végett való engedély nélküli átlépése még abban az esetben is, ha ezen átlépéssel más vétség elkövetve nem lett, a reá bizott őrhely hir nélküli elhagyása vétségeként büntetendő.

40. §.

Midőn a határvonalon belüli közlekedés mellőzhetetlen szüksége folytán, a határon váltakozva egyik országból a másik országba átvezető utak használatnak, a romániai részen vezető utvonalszám minden feltartózkodás nélkül használandó, s ott hivatalos ténykedést fogadatba venni semmiféle ürügy alatt nem szabad.

Ezen átvezető utak használhatása, melyre csak az illető pénzügyőri biztos adhat engedélyt, a jelentő ívbe vezetett parancsban külön tüntetendő ki.

41. §.

A csempészek a határvonalon túl nem üldözhetők.

A fegyverhasználati jog tárgyában kiadott és a »Pénzügyi Közlöny« 1875. évi 53. Számában közzétett 1875. évi 38.011. számú szabályrendeletben kimondott jogosultság megszűnik, ha a támadást intéző vagy feltartóztatott felek a határon kívüli területre menekültek. A lőfegyver olyan esetekben nem használható, midőn annak lehetősége fennforog, hogy a lövet Románia területére áthaladhat.

42. §.

Az 1888. évi XIV. törvénycikkkel becikkelyezett határegyezmény X. és XI. cikkeiben tárgyalt fekvőségek tulajdonosai részére biztosított jogok szigorú szem előtt tartása mellett, az illető felek a nekik biztosított kedvezményekben észeditendők.

Az illető pénzügyigazgatóságok kötelesek e tekintetben a pénzügyőri közegeket körülményes utasítással ellátni.

43. §.

A határszéli pénzügyigazgatóságok utasítatnak, hogy a szakaszvezetőket és pénzügyőrségi legénységet a határegyezmény végrehajtása iránt kiadott utasítások és jelen utasítás rendelkezéseiről kellőleg értesítsék.

Tartoznak továbbá gondoskodni arról, hogy a pénzügyőrségi őrzékek vezényletével csak oly egyén bizassék meg, ki a határvonal iránt már tájékozottsággal bír, és hogy minden határszéli pénzügyőri bizto és szakasz térképpel ellátsassék, melybe a Magyarország és Románia közti határ berajzolva van.

Kelt Budapesten, 1891. évi július hó 1-én.

Gr. Szapáry, s.k.

Báró Fejérváry, s.k.

Baross, s.k.

Wekerle, s.k.

Szilágyi, s.k.

Gr. Bethlen, s.k.